

Juan Costa, secretari d'Estat d'Hisenda. Li ha costat, però al final sembla que Costa tira endavant la reforma de l'impost sobre la renda.

Menys impostos, més vots

El nou impost sobre la renda ja està en marxa, i molt probablement entrarà en vigor l'any que ve. Suposarà una rebaixa d'impostos i un trumfo electoral per al PP, però el projecte té punts foscos que inquieten sindicats, companyies d'assegurances i altres sectors.

El nou impost sobre la renda ja està vist per a sentència, després que divendres dia 24 d'abril va aprovar-lo el consell de ministres. Ara li toca el torn al Congrés dels Diputats, que l'haurà de discutir i aprovar definitivament en els pròxims mesos. L'objectiu del govern espanyol és que entri en vigor el gener del 1999, de manera que la primavera de l'any 2000 els contribuents ja faran la declaració de la renda d'acord amb les noves regles del joc. A hores d'ara, per tant, només una dissolució anticipada del parlament espanyol, abans de l'aprovació de la llei, podria alterar aquest calendari, i això no és gens probable que passi. Al contrari, segurament la rebaixa de l'impost sobre la renda beneficiarà tant la butxaca dels contribuents com les perspectives electorals del Partit Popular (PP).

En les últimes setmanes, el ministeri que dirigeix Rodrigo Rato ha aconseguit millorar la mala premsa del projecte, que va començar a caminar amb molt mal peu. Ja és la segona vegada que la secretaria d'Estat d'Hisenda posa en dificultats el govern Aznar. Primer va ser l'anomenat escàndol de les actes d'Hisenda, quan el secretari d'Estat, Juan Costa, va acusar l'anterior govern socialista d'haver "perdonat" 200.000 milions de pessetes d'impostos a contribuents perseguits per la Inspecció d'Hisenda. Temps després, es va demostrar que això va ser més un problema d'interpretació de les lleis que de favoritismes, ja que entre els "beneficiats" per la supo-

sada vista grossa d'Hisenda hi havia grans fortunes, com els Lladro, o grans entitats financeres, cap d'ells sospitosos de ser partidaris del PSOE.

El nou impost sobre la renda (IRPF) ha estat també a punt de donar un disgust al govern del PP, perquè les primeres notícies sobre el projecte van ser alarmants: els contribuents més rics quedarien beneficiats per una rebaixa impor-

Hisenda calcula que la reforma costarà 200.000 milions de pessetes, però els experts diuen que és difícil de saber.

tant del tipus màxim de l'impost (del 56% al 48%), disminuirien les deduccions per la compra d'habitatge, la recaptació global pel nou impost baixaria espectacularment...

Moltes d'aquestes primeres notícies s'han confirmat, però a mesura que la secretaria d'Estat d'Hisenda ha explicat el projecte amb més detall -i ha millorat la seva estratègia de comunicació- els ànims dels contribuents s'han calmat. Ara, quan Juan Costa escriu articles de premsa sobre el nou

IRPF o en parla públicament, ja no fa referència a la rebaixa del tipus màxim del 56%, que beneficia només els 125.000 contribuents més benestants, sinó que centra les seves explicacions en la rebaixa del tipus mínim (el que s'aplica a les rendes més modestes), que passarà del 20% al 18%. També explica que el nou impost beneficiarà tothom, rics i pobres, perquè quatre milions de contribuents que actualment fan la declaració de la renda ja no l'hauran de fer: són les famílies que no arriben als 3,5 milions de pessetes d'ingressos anuals.

El front autonòmic. Hisenda també ha aconseguit calmar els ànims dels governs autonòmics, l'altre front conflictiu que van provocar les primeres notícies sobre el nou impost. La preocupació era lògica: si una part important del finançament de les comunitats autònomes es basa en la cessió del 30% dels diners que es recaptin per l'IRPF, una rebaixa de l'impost vol dir que baixaran els ingressos. Però com si fos un encantador de serps, Juan Costa els ha convençut que la reforma no perjudicarà el finançament autonòmic. Totes les comunitats governades pel PP, a més del govern de la Generalitat de Catalunya, han acceptat les seves explicacions.

Si en el cas de les comunitats governades pel PP, com el País Valencià o les Illes Balears, la disciplina de partit pot justificar la desaparició de les protestes autonòmiques, en el cas de Convergència i Unió aquesta no pot ser l'explica-

ció. Per tant, o és que Juan Costa ha donat garanties solvents que la Generalitat de Catalunya no perdrà diners, o és que el govern català ja ha descartat la cessió de l'IRPF com a solució de les finances autonòmiques en el futur.

Sigui com sigui, encara que el conseller d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya, Artur Mas, evita convertir-se en capdavanter del nou impost, en termes generals el defensa. Les preocupacions inicials del govern català per la possible pèrdua d'ingressos han desaparegut del seu discurs i, en canvi, ha concentrat els esforços a aconseguir que les assegurances mèdiques siguin deduïbles de l'impost. Una petició que, de moment, el govern espanyol no ha tingut en compte, perquè les deduccions per malaltia augmenten a un ritme del 17% anual i Hisenda no té capacitat per investigar si això és real o és una fuga d'impostos fraudulenta.

La batalla de les assegurances. Un dels factors que més ha contribuït a "rentar la cara" del projecte és el dictamen que n'ha fet el Consell Econòmic i Social (CES), aprovat per 30 vots a favor i 13 en contra (amb una abstenció). El dictamen valora positivament la reforma, però recomana que es millorin aquests dos aspectes: el de les assegurances i el de l'habitatge. I és que en aquests moments, a part dels partits d'esquerres i els sindicats, els sectors més crítics amb el nou impost són les companyies i mútues d'assegurances i els promotors d'habitatges (que no tenen clar que el nou sistema afavoreixi la venda de pisos).

Pel que fa a les assegurances, el CES diu que "el sistema plantejat no s'ajusta als règims tributaris que s'apliquen a productes similars en les normatives de països europeus". Però el president de la patronal catalana del ram, Josep Cercós, és més contundent i concret i afirma que "per a les assegurances de vida, el projecte és un autèntic desastre". Josep Cercós, també president del grup Winterthur a Espanya, diu que els clients de les asseguradores surten per-

ARXIU / MARC VILA

ARXIU / CARMÉ PUÉRTOLAS

ARXIU

dent en quasi tots els aspectes del projecte, i que això a la llarga perjudicarà el país en general. "No ho entenem -diu-. Això s'ha d'arreglar i creiem que s'arreglarà en la tramitació parlamentària de la llei... el Partit Popular i Convergència i Unió ens han donat confiança..."

Les assegurances mèdiques privades també surten maltractades: amb el nou impost, els clients de mútues i asseguradores mèdiques ja no podran deduir-se una part del que paguen per aquest concepte, com fins ara. El mateix dictamen del CES avisa que això és perillós, perquè "suposaria un encariment per als usuaris d'aquest servei i, en conseqüència, un desplaçament de la demanda cap als serveis públics de salut, amb la consegüent congestió del sistema."

Quants diners costarà? Ningú té clar quant costarà el nou impost, perquè els números que ha fet el govern espanyol són poc fiables. Els representants de la patronal estan d'acord en general amb la reforma, perquè per principi no poden criticar una rebaixa d'impostos, però no s'han empassat els pronòstics governamentals que, a mitjà termini, els diners que s'estalviaran els contribuents afavoriran la inversió i això es traduirà en una captació superior en altres impostos, com l'impost de societats. "L'olfacte ens diu que en les rendes baixes es perdrà captació

-diu Joan Pujol, representant de Foment del Treball al CES-, però aquests diners segurament no se n'aniran a les inversions productives, sinó al consum. La gent se'ls gastarà". Hisenda calcula que la reforma costarà 200.000 milions de pessetes, però els experts opinen que això és quasi impossible de saber.

Malgrat totes les protestes dels sectors que es consideren perjudicats, fins ara l'única oposició frontal a la reforma és la dels sindicats, que han fet algunes mobilitzacions i han votat contra el dictamen del CES (aquells 13 vots en contra). Ara els toca el torn als partits d'esquerres, que anuncien esmenes a la totalitat del projecte en el Congrés.

Segons José Manuel Fandino, d'UGT de Catalunya i membre del CES, encara no ha arribat el moment d'abaixar impostos: "és veritat que la reforma rebaixa l'impost a tothom, però la pressió fiscal a Espanya és més baixa que la mitjana europea, i encara no podem baixar els impostos perquè tenim deficiències en infraestructures i menys despesa social que els altres països". I pregunta: "com s'ho prendran els alemanys, que amb els seus impostos financen els ajuts europeus per fer infraestructures a Espanya, quan vegin que nosaltres rebaixem els nostres impostos i continuem cobrant els ajuts?"

Amb prou feines, Hisenda ha convençut els diferents sectors que el nou IRPF serà millor que l'actual.

D'esquerra a dreta, Artur Mas, conseller d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya; Josep Cercós, president de Winterthur, i Joan Pujol, secretari general de Foment del Treball.

Jordi Fortuny